

Dosarul nr. 2rc-151/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Grigorii Cazacu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Lidia Bulgac, Silvia Gîrbu, Grigore Dașchevici)

DECIZIE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de Unitatea Consolidată pentru Implementarea Proiectelor în domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială, reprezentată de avocatul Victor Burac,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Sarco-Service” împotriva Unității Consolidate pentru Implementarea Proiectelor în domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială cu privire la anularea notificării de denunțare a contractului,

împotriva încheierii din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 05 iunie 2017, societatea cu răspundere limitată „Sarco-Service” (denumirea prescurtată SRL „Sarco-Service”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Agriculturii cu privire la anularea notificării de denunțare a contractului.

Prin încheierea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cauza civilă a fost strămutată spre examinare la Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova în baza art. 43 alin. (2) lit. b) și alin. (3) din Codul de procedură civilă (vol. II, f.d. 147 recto-verso).

Prin decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost casată încheierea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, și în temeiul art. 9 din Legea cu privire la arbitraj nr. 23 din 22 februarie 2008, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Sarco-Service” a fost scoasă de pe rol (vol. II, f.d. 166, 167-170).

La 12 aprilie 2018, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (denumirea prescurtată ANSA) a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din

27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei și restituirea cauzei pentru judecare în instanța de fond.

Revizuentul și-a întemeiat cererea pe dispozițiile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă și a invocat în acest sens că instanța a emis o hotărâre în privința drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

Prin încheierea din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de ANSA împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. III, f.d. 98, 99-102).

La 08 iunie 2018, Unitatea Consolidată pentru Implementarea Proiectelor în domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială (denumirea prescurtată UCIMPA-BM), reprezentată de avocatul Victor Burac, a declarat recurs împotriva încheierii din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. III, f.d. 114, 118-121 recto-verso).

În motivarea recursului a menționat că instanța de revizuire – Curtea de Apel Chișinău eronat a ajuns la concluzia că prin decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău ANSA nu i-au fost încălcate careva drepturi sau interese, deoarece acest act procedural de dispoziție nu a fost adoptat asupra fondului cauzei.

Or, obiectul material al acțiunii civile din speță constă în constatarea nulității notificării nr. G/175 din 28 noiembrie 2016, prin care UCIMPA-BM a anulat atribuirea contractului nr. MACP/CW/NCB – 1.8-1.1 SRL „Sarco-Service”.

Astfel, instanța de revizuire nu a ținut cont de faptul că acordul contractual nr. MACP/CW/NCB – 1.8-1.1 a fost încheiat între ANSA – beneficiar, SRL „Sarco-Service” și SC „Wincon” SRL (România) – contractanți și UCIMPA-BM – plătitor. Prin urmare, ANSA este parte contractantă a contractului nr. MACP/CW/NCB – 1.8-1.1, iar neatragerea acesteia într-un proces civil obiectul căruia îl formează acest contract lezează nemijlocit drepturile și interesele ANSA în calitatea sa de beneficiar al contractului.

Recurenta a solicitat admiterea recursului și casarea integrală a încheierii din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, soluționând prin decizie problema respectivă în sensul admiterii cererii de revizuire depuse de ANSA și casarea deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs consideră că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece încheierea recurată datează cu 29 mai 2018, iar cererea de recurs a fost depusă la 08 iunie 2018.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă consemnează la alin. (3) că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de

recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că, la 05 iunie 2017, societatea cu răspundere limitată „Sarco-Service” (denumirea prescurtată SRL „Sarco-Service”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Agriculturii cu privire la anularea notificării de denunțare a contractului.

Prin încheierea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cauza civilă a fost strămutată spre examinare la Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova în baza art. 43 alin. (2) lit. b) și alin. (3) din Codul de procedură civilă (vol. II, f.d. 147 recto-verso).

Prin decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost casată încheierea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, și în temeiul art. 9 din Legea cu privire la arbitraj nr. 23 din 22 februarie 2008, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Sarco-Service” a fost scoasă de pe rol (vol. II, f.d. 166, 167-170).

La 12 aprilie 2018, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (denumirea prescurtată ANSA) a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, invocând faptul că nu a fost atrasă în proces, iar adoptarea acestei decizii în absența sa îi lezează drepturile și interesele.

Prin încheierea din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de ANSA împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. III, f.d. 98, 99-102).

Verificând legalitatea încheierii din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural pertinente speței.

În debut, instanța de revizuire menționează că legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă temeiurile pentru declararea cererii de revizuire.

Astfel, revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și probate circumstanțe, fapte sau evenimente prevăzute de legea procesuală ca temeiuri, și care poartă un caracter esențial pentru relațiile în litigiu și sunt de natură să influențeze soluția adoptată.

În această consecvență, se deduce că revizuirea unui act judecătoresc de dispoziție este posibilă doar în cazul în care, după devenirea irevocabilă a acestuia, revizuentul intră în posesia unui temei prevăzut de art. 449 din Codul de procedură civilă. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în fond de către instanța de judecată.

In concreto circumstanțelor cauzei, Colegiul constată că, în speță, obiectul revizuirii îl formează decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată încheierea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, și cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Sarco-Service” a fost scoasă de pe rol, în temeiul art. 9 din Legea nr. 23 din 22 februarie 2008 cu privire la arbitraj (vol. II, f.d. 166, 167-170).

În acest sens, instanța de recurs notează că instituția procedurală de scoatere a

cererii de rol face parte din categoria celor de „finisare a procesului fără emiterea hotărârii”, adică procedura judiciară se finisează fără adoptarea și pronunțarea unei hotărâri de soluționare a cauzei civile și drept urmare aplanarea disensiunii dintre părți.

Prin urmare, conjunctura relevată certifică netemeinicia alegațiilor, precum că decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău lezează drepturile și interesele personale ale ANSA. Or, este incert care drepturi și interese personale ale revizuintei au fost violate printr-un act judecătoresc de dispoziție prin care nu s-a soluționat fondul cauzei.

Respectiv, Colegiul opinează că instanța de revizuire, Curtea de Apel Chișinău, just a ajuns la concluzia că în condițiile speței nu au fost prezentate probe pertinente și concludente ce ar confirma sau ar indica în mod sugestiv asupra faptului că instanța de recurs a emis o decizie, revizuirea căreia se solicită, cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, în concret a drepturilor ANSA.

La fel, Curtea de Apel Chișinău corect a ajuns la concluzia că în litigiul dedus judecării revizuinta nu a fost lezată în careva drepturi, deoarece pe marginea acestei cauze nu a fost adoptată o hotărâre asupra fondului, prin care să fie afectate drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că revizuinta nu a adus în fața instanței argumente plauzibile în vederea demonstrării efectelor negative survenite asupra drepturilor și intereselor sale prin scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Sarco-Service” împotriva UCIMPA-BM cu privire la anularea notificării de denunțare a contractului.

Ba mai mult decât atât, este remarcabil și faptul că, prin încheierea nr. 03-221 din 12 mai 2017 a Tribunalului arbitral al Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (vol. II, f.d. 140-141), a fost introdusă ANSA și SRL „Wincon”, în calitate de intervenienți accesorii, în procesul arbitral intentat la cererea SRL „Sarco Service” împotriva UCIMPA-BM cu privire la anularea notificării nr. G/175 din 28 noiembrie 2016.

Coroborând ipotezele relevate, instanța de recurs concluzionează că instanța de revizuire întemeiat a constatat că circumstanțele invocate de revizuintă drept temei de revizuire nu se încadrează în cele stipulate exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă, și în mare parte se referă la fondul cauzei, care de altfel nu se încadrează în temeiurile revizuirii prevăzute la norma menționată.

La fel, incidentă speței este și jurisprudența CtEDO, în care Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art. 6 § 1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de

reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (Josan v. Moldova, nr. 37431/02, § 25; Brumărescu v. România, nr.28342/95, §61; Ryabykh v. Rusia, nr.52854/99, §52).

Cu titlu subsecvent, Colegiul profilează că, deși ANSA a demarat procedura de revizuire a deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, aceasta nu a contestat în ordine de recurs încheierea Curții de Apel Chișinău, prin care cererea sa a fost respinsă. Or, cererea de recurs fiind depusă nu de către revizuentă, ci de avocatul Victor Burac în interesele Unității Consolidate pentru Implementarea Proiectelor în domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială. Respectiv, această circumstanță certifică lipsa interesului ANSA față de procedura de revizuire care a demarat-o și lipsa rolului activ față de această cauză civilă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, iar motivele invocate în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile stipulate la art. 449 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
decide:

Se respinge recursul declarat de Unitatea Consolidată pentru Implementarea Proiectelor în domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială, reprezentată de avocatul Victor Burac, împotriva încheierii din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Se menține încheierea din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Sarco-Service” împotriva Unității Consolidate pentru Implementarea Proiectelor în domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială cu privire la anularea notificării de denunțare a contractului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Svetlana Filincova